

Pracovní skupina pro čtenářskou gramotnost (8)

Zápis z jednání, 15. 10. 2019,

Oranžová zahrada, Husovo náměstí 78, Český Brod

Přítomni:

Zástupci ZŠ: Matějková Olga (ZŠ Tuklaty), Rusová Regina (ZŠ Poříčany), Sirůčková Věra (ZŠ Tuklaty), Slavíková Markéta (ZŠ Žitomířská), Součková Kateřina (ZŠ Žitomířská), Urbanová Pavla (ZŠ Žitomířská), Vokřálová Olga (ZŠ Tuklaty), Vomáčková Irena (ZŠ Tyršova), Vondráčková Michaela (ZŠ Poříčany), Vostruhová Květa (ZŠ Tyršova), celkem zastoupeny 4 ZŠ

Zástupci MŠ: Kebrtová Kateřina (MŠ Doubravka), Vykouřilová Marta (MŠ Přišimasy)

Realizační tým projektu: Soukupová Jiřina, Svěčená Veronika, Vraj Gabriela, Goldšmídková Samira

Odborný poradce: Rákosníková Gabriela

Omluveni: Halaxová Jana (MŠ Doubravka), Kubíčková Jana (ZŠaPrŠ ČB), Nováková Hana (Dokolečka z.s.), Pechová Nikola (ZŠ Přistoupim), Serbusová Marcela (ZŠ Tyršova), Tlamichová Lucie (RT), Urbanová Gabriela (ZŠ Tuklaty)

Program:

1. Zahájení, přivítání
2. Informace – aktuality o projektu Sdílené radosti a strasti škol ve správním obvodu ORP Český Brod, LŠP
3. Jak předávat poznatky z pracovní skupiny kolegyním na škole i mimo školu.
4. Čtení s porozuměním II – metoda Kostka – dílna.
5. Ukončení setkání, další postup

Ad 1-2. Zahájení, přivítání, informace o aktivitách v rámci projektu

Manažerka projektu, pí. Soukupová přivítala přichozí a informovala o nejbližších akcích, které se budou konat. O všech aktivitách je pravidelně informováno na webu projektu <https://skoly-orp-cb.eu/>

Úterý 22. 10. 2019 14:00 – 16:00	Pracovní skupina pro matematickou gramotnost	Český Brod, Oranžová Zahrada
Pátek 25. 10. 2019 9:00 – 11:00	Pracovní skupina pro financování	Český Brod, kavárna Madona
Středa 6. 11. 2019 8:00 – 14:30	Exkurze do školy Open Gate	Babice
Čtvrtek 14. 11. 2019 15:30 – 17:00	Setkání asistentů škol z ORP s pracovníky PPP	Český Brod, kavárna Madona

Čtvrtek 14. 11. 2019 17:30 – 20:00	Inspirativní kavárna s novinářkou Petrou Procházkovou	Český Brod, kavárna Madona
Úterý 19. 11. 2019 14:00 – 16:00	Pracovní skupina Čtenářská gramotnost	Český Brod, Oranžová Zahrada
Úterý 26. 11. 2019 14:00 – 16:00	Pracovní skupina pro matematickou gramotnost	Český Brod, Oranžová Zahrada
Středa 27. 11. 2019 14:00 – 16:00	Pracovní skupina pro výuku cizích jazyků	Český Brod, Oranžová Zahrada
Úterý 10. 12. 2019 8:00 – 16:00	Mgr. Michaela Veselá – právo ve školství Bez omezení kapacity!	Říčany
Každé pondělí 14:00 – 15:00, 15:00 – 16:00	Seminář zdravotní cvičení pro pedagogy (do 6. /13. 1. 2020)	Český Brod, Oranžová Zahrada
Každé úterý 15.00-16:00, 16:00-17:00	Skupina tréninku fonemického uvědomování dle prof. Elkonina s Mgr. Miškovskou	PPP Český Brod
Každá středa 18:00 – 20:00	Setkání rodičů s psychologkou Mgr. Kecovou (9 x kafe – do konce 11/2019)	PPP Český Brod

Ad3. Možnosti šíření výstupů z pracovní skupiny

1. Jak zprostředkovat ostatním kolegům ve škole to, co jsme zde načerpaly:

- tvorba nápadníku – PDF -, „kreativní čítanka
- tandemová výuka (2 učitelé na stejné úrovni, náročnější na přípravu, plánování, ale smysluplné)
- virtuální hospitace (gramotnosti.pro)
- porady – MŠ a ZŠ „but why“
- vzájemné náslechy v hodinách (výuku za chybějícího učitele by zajistil asistent)
- otevřené hodiny
- kolegiální sdílení, podpora, nápady, pomůcky

Ad 4. Téma: Metoda KOSTKA (RWCT)

1. **Popiš:** podívej se na předmět (námět) zblízka a popiš, co vidíš.
2. **Porovnej (srovnej):** čemu se to podobá, od čeho se to liší.
3. **Asociuj:** nač si při tom vzpomeneš, co ti to připomíná.
4. **Analyzuj:** z čeho to je, z čeho se to skládá, jak je to udělané.
5. **Aplikuj:** k čemu se to hodí, co bys s tím mohl udělat, jak to můžete použít.
6. **Argumentuj pro a proti:** zaujmi stanovisko (můžeš použít jakékoli argumenty, logické i pošetilé).
 - **Více viz. příloha.**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ad 5. Ukončení setkání, další postup

Účastnice byly vyzvány ke zpětné vazbě. Hodnotily setkání jako příjemné, užitečné, pomocné při práci. Oceňovaly hlavně inspiraci do hodiny (Metodu Kostka zařadí do výuky dvě účastnice). Příští setkání bude 19. 11. 2019 ve stejné době a na stejném místě.

Účastnice do příštího setkání prověří aktivity pro rozvoj čtenářské gramotnosti popsané na webu <https://gramotnosti.pro/>. Příští schůzka bude věnována diskusi o něm. Účastnice si také připraví prezentaci jedné metody z minulého roku ověřené v praxi.

Děkujeme všem za účast a zájem o zapojení do Pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost.

Zapsala: Veronika Svěcená, Jiřina Soukupová, Gabriela Rákosníková

V Českém Brodě 23. 10. 2019

Příloha:

- 1) *Metoda Kostka*

Příloha č. 1

KOSTKA

Charakteristika metody

Kostka je učební strategie, která využívá symbol hrací kostky, jež nese na svých stranách výzvy, co si má žák se zadaným námětem počít, jak o něm má přemýšlet. Umožňuje vnímat a uvažovat o tématu z mnoha hledisek. Žák nahlíží na věc takto: popiš, porovnej, asociuj, analyzuj, aplikuj, argumentuj pro a proti.

Popiš: podívej se na předmět (námět) zblízka a popis, co vidíš

Porovnej (srovnej): čemu se to podobá, od čeho se to liší

Asociuj: nač si při tom vzpomeneš, co ti to připomíná

Analyzuj: z čeho to je, z čeho se to skládá, jak je to udělané (když nevíš, pokus se něco vymyslet)

Aplikuj: k čemu se to hodí, co bys s tím mohl udělat, jak to můžeme použít

Argumentuj pro a proti: zaujmi stanovisko (můžeš použít jakékoli argumenty – logické i pošetilé)

Kostku používáme tak, že nejprve stanovíme námět, o kterém chceme přemýšlet. Metodou volného psaní popisují 2-4 minuty předmět či abstraktní pojem. Dalším částem se doporučuje věnovat spíše 2 minut, ale záleží na vyspělosti třídy a na tématu.

Doporučuje se, aby učitel psal se žáky – dává tím najevo, že i jeho téma zajímá.

Dovednosti rozvíjené metodou KOSTKA

Žák...

- píše o tématu po celý stanovený čas
- drží se tématu, popř. se k němu snaží vracet
- formuluje myšlenky
- rozpozná, co nového ho k tématu napadlo během volného psaní
- formuluje své vědomosti i pocity
- nalézá shodné a rozdílné prvky
- rozebírá téma na dílčí komponenty
- vytváří hypotézy, rozvíjí fantazii
- hledá reálné využití pro téma
- na základě argumentace zaujímá stanovisko
- učí se hledat důkazy pro své tvrzení
- vytváří si vlastní úhly pohledu
- rozlišuje mezi popisem, asociacemi, aplikací, analýzou, syntézou a argumentací

Otázky k zamyšlení

Je třeba projít všechny strany kostky?

Ne, pro menší děti stačí strany tři, ale záleží to na tématu a třídě.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Musíme dělat jednu stranu kostky po druhé v uvedeném pořadí? Nebo můžeme kostkou házet?

Je dobré dodržet pořadí úkolů. Jsou totiž postavené tak, že jdou od jednodušších k složitějším. Způsob, jakým se rozvíjí uvažování o tématu, je blízký Bloomově taxonomii otázek. Ale někdy můžeme kostkou opravu házet.

Pro kterou fázi třífázového modelu můžeme tuto metodu použít?

Je možné ji použít ve fázi evokace a reflexe. Je důležité, abyste v evokaci tuto metodu používali pro témata, o nichž žáci již něco vědí. Jinak vede kostka k bagatelizaci.

Jaké jsou varianty použití této metody? Jak zabránit tomu, aby se žákům kostka neomrzela?

Použijete-li v evokaci všechny strany kostky, můžete žákům v reflexi zadat, aby si sami zvolili některou stranu své kostky a upravili ji podle toho, co nového se k tématu dozvěděli. Můžete použít pro evokaci jen některé strany kostky a v reflexi jiné. Z kterékoli strany kostky může vzniknout námět pro rozsahově větší písemnou práci apod.

Pro potřeby kurzu Čtením a psaním ke kritickému myšlení.